

Från: Hans Larson <hans@skrivtolkning.se>
Skickat: den 6 oktober 2020 14:33
Till: Registrator; Media; Ala Shakrah
Ämne: Presskonferens 6 oktober

Hallå! Tekniska problem även för vår del idag. Vissa avbrott i ljudet, men det verkar ni känna till. Ha en fin dag!

/Hans

Klockan är två. Jag hälsar välkommen till dagens myndighetsgemensamma pressträff om det senaste när det gäller covid-19. De som deltar: Iréne Nilsson Carlsson, folkhälsoråd på Socialstyrelsen, Anders Tegnell, statsepidemiolog på Folkhälsomyndigheten, och Svante Werger på MSB. Efter presentationen går det bra att ställa frågor till gruppen, vi tar också in frågor från journalister digitalt. Det finns möjlighet för enskilda intervjuer efteråt. Folkhälsomyndigheten är i foajén, vi ber er vänta till vi ropar upp er. Ordet till Anders Tegnell.

-Välkomna hit. Vi börjar med en snabb blick på globala situationen, som inte förändrar sig så mycket. Möjligen lite ljusare i Sydamerika, man kanske har peakat där. Mörka fläcken börjar mer och mer i Europa tyvärr. Men vi ligger på höga andel människor som smittas varje vecka. Det är definitivt inte över. Hur det blir i veckan får vi se. I Europa är det mer tydligt att vi har en fortsatt försämring i många länder, det fortsätter uppåt, 3,6 miljoner fall, närmar oss 200 000 avlidna i Europa bara. Vi har sett liknande utveckling i Sverige, men inte lika drastiskt. Förra veckan var lite högre än veckan innan, men ökningstakten har avtagit lite. Det är lite tidigt att säga något om den här veckan, men det verkar inte ha accelererat. Det är inte hela Sverige, utan några regioner som drabbats så här långt. Som tur är har det inte haft effekt på antalet IVA-vårdade i större utsträckning. Det kom signaler förra veckan om att det var några inlagda, men antalet nyinlagda är på låga nivåer, även om det finns eftersläpning. Samma med antal avlidna per vecka, vi har sedan nästan 10 veckor legat på låga nivåer, ingen större förändring där. Som man tyvärr ser i europeiska länder har man spridning bland äldre, och får problem i hälso- och sjukvård i flera länder. Vi har visat åldersfördelning i Sverige tidigare, och det är de yngre som går upp. Som tur är: De äldre drabbas inte så mycket. Den trenden fortsätter tydligt, det dominerar. Vissa regioner sticker ut, och det har utvecklats sämre. Skåne, som hade en viss uppgång under sommaren som stabiliserades sedan, har haft fler fall igen. Vi vet inte vad som ligger bakom. Stockholm har haft tydlig uppgång några veckor och ligger nu ganska högt, även om det inte kan översättas till våren, då man provtog mindre. Det är en rejäl uppgång. Det verkar spritt i samhället, det är inte fokuserat någonstans. Västra Götaland däremot --- det är väldigt olika i olika delar av landet. Häromdagen fick vi veta att Uppsala och Uppland haft en ganska snabb uppgång. Det är ganska blandat. Ni ser Uppsala här, det har gått upp ganska ordentligt på några veckor. Vi har funderat på vad som kan ligga bakom, vad vi ser för utbrott, för det verkar kopplat till det på många sätt. Vi har sett det bland idrottsutövare i olika lag, hockey sticker ut, och Finland och Norge har också sett det. Det är spridning inom lagen, lite tyder på att det händer på isen. Möjligen mer i avbytarbåset eller i omklädningsrummet. Det är också mycket studentfester på gång, och på många ser vi en ganska stor spridning. Mälardalens högskola har haft ganska stor spridning. Sedan har vi arbetsplatser där man också smittas en hel del. Viktigt att tänka på. Vi får signaler om att privata fester har börjat ske då och då och vi ser spridning runt några av dem. Det som håller ihop det är att när man samlas många personer i trånga utrymmen finns det risker. Det kan

ta fart vid såna sammanhang. Utbrotten kan leda till fortsatt spridning i samhället - det har det inte gjort hittills, men risken finns. Även om åldersgrupperna som vi är rädda för inte drabbats än kan det bli så. Det gäller att stanna hemma om man är sjuk, undvika större sammankomster, det börjar sticka ut mer och mer som viktigt. Arbeta hemifrån om man kan. Hålla avstånd på arbetsplatsen. Handhygien ska man också tänka på. Testningen har varit problematisk i några regioner men börjar förbättras successivt. Viktigt att kontakta sjukvården och testa sig om man kan, så man vet vad som gäller. Det var det från oss.

-Tack. Från Socialstyrelsen kan vi konstatera att antalet covid-19-patienter i intensivvården är fortsatt lågt. 23 patienter vårdas just nu, vilket motsvarar 27 procent av alla patienter som vårdas. Vi kan också konstatera att en majoritet av regionerna befinner sig i normalläge fortsatt. Läget är fortsatt stabilt i sjukvården, men vi följer utvecklingen av smittspridningen och påverkan på vård och omsorg. Jag skulle också vilja säga något om äldreboenden. Från 1 oktober är det tillåtet att besöka äldreboenden. Den som bor där bestämmer vem som besöker. Det fungerar bra på många håll tror jag, men vi har fått kontakter från anhöriga, där de som velat göra besök, och den boende velat ta emot dem, har blivit nekade. Jätteviktigt att det kommer på plats, och att man inte har begränsningar i den enskildas möjlighet att ta emot besök, om man bor på äldreboende. Det är naturligtvis så att det är viktigt att de som vill besöka ett boende följer utvecklingen. Har man varit i miljöer där det finns risk för smittspridning ska man vara försiktig och följa rekommendationerna. Med det sagt: Samtidigt är det viktigt att den som bor på boendet har möjlighet att ta emot gäster som den själv önskar. Jag tänkte avsluta med det. Svante?

-När vi på MSB ska beskriva läget i landet just nu blir det med nödvändighet en bild med två sidor: Å ena sidan: Relativt liten smittspridning och begränsad påverkan på sjukvården och annan viktig verksamhet. Lugn och stabilitet. Å andra sidan: Rapporter om sämre efterlevnad av rekommendationer, och tendenser till ökad smittspridning, i alla fall i delar av landet. En bild av oro och osäkerhet inför framtiden. Flera länsstyrelser rapporterar att personalbortfallet har ökat i samhällsviktig verksamhet, kollektivtrafik, vård och omsorg, barnomsorg. Det beror på andra sjukdomar också som är liknande. I nuläget bedöms personalbortfallet inte orsaka allvarliga problem för samhällsviktig verksamhet. En oro, men också lugn. Vår bedömning av läget. Det är fortsatt allvarligt. Viktigt med beredskap hos ansvariga, för att situationen kan förvärras. Det är oerhört viktigt att myndigheternas rekommendationer följs. En del av tvingande restriktioner mjukas upp, och det blir ännu viktigare. Var en del av lösningen.

-Vi går vidare till frågor.

-Dagens Nyheter, fråga till Folkhälsomyndigheten: Den amerikanska myndigheten CDC sa igår att de ändrar sina restriktioner för att smittan kan vara luftburen, och kan vara kvar i luften i upp till timmar. Får detta Sverige att fundera på att ändra några rekommendationer?

-Jag har läst det där. Det är inte... --- Man pekar på att man i vissa situationer kan skapa något som kan skapa smittspridning. Men huvudsakliga smittan är fortfarande droppsmitta. Det är det man jobbar mest med. Man har inte ändrat några rekommendationer, utan detta är mer en spegling av vad man sätt. Man har skapat en aerosol.

-Men att det kan hänga kvar i upp till en timme, är det något nytt för er?

-Nej. Aerosolen kan hänga kvar i luften så länge - det har inte med covid-19 i sig att göra.

-Ekot, fråga till Socialstyrelsen: Vilka är de samlade erfarenheterna efter en veckas med tillåtna besök?

-Vi har inte fått några rapporter, men vi kommer följa upp det här längre fram. Vi har inte fått en samlad insamling information längre, men det verkar ha fungerat väl, enligt vad vi kan sett. Förutom de fallen jag nämnde, där man nekats besök.

-Två frågor till Anders Tegnell: Deltagaridrotter, så som orientering, där antalet deltagare är

viktigare än publiken... --- Dessa idrotter utförs utomhus, över stora områden med stora avstånd mellan varandra. Hur ser du på möjligheterna att vara fler än 50 deltagare vid exempelvis en orienteringstävling?

-Den frågan regleras av ordningslagen. Så länge det är så så är det de som har hand om detta och möjligen kan göra undantag.

-Förra veckan aviserade ju man att Folkhälsomyndigheten skulle få i uppdrag att eventuellt rubba på begränsningar över deltagare. Har ni fått det uppdraget än?

-Nej.

-Anser ni att det inte är viktigare ur ett folkhälsoperspektiv att fler får röra på sig än att utöka antalet som får sitta som publik och titta?

-Vi har hela tiden pekat på vikten av att se på folkhälsan brett. Det är viktigt att kunna röra på sig, så kan man göra det på ett hyfsat bra sätt utan att få större negativa konsekvenser så är det bra.

-Svenska Dagbladet, en fråga om amerikanska riktlinjerna gällande aerosolspridning. Det står på er sajt att covid-19 inte är en luftburen smitta, samtidigt som vi ser rapporterna från USA?

-Man måste förstå grundkonceptet - alla sjukdomar kan spridas... ---. Den har man en huvudsaklig smittoväg. Men att man kan sprida virus på olika sätt är inget specifikt för covid-19. Det gäller alla smittosjukdomar. CDC har tydliggjort att man behöver vara försiktig när man håller på med olika procedurer. En aerosol skulle kunna orsaka smittspridning. Men det är inga konstigheter egentligen. Vi har inte olika uppfattningar. Detta är inte plus eller minus. Man kan skapa smitta på andra sätt också.

-Tt, två frågor till Folkhälsomyndigheten, men även Socialstyrelsen: Som vi såg tidigare har vi en ökad smittspridning bland annat i Stockholm, men det tycks inte korrelera med antal IVA-vårdade?

-Det är ingen smittspridning i stora delar av landet - det är framförallt i Stockholm och Uppsala. Men det kan finnas en tidsfaktor. Varför vi inte ser detta nu är för att det är unga personer som drabbas, och de har liten risk av att hamna på IVA.

-Det finns ingen risk för en ökning inom ett par veckor?

-Inte med nödvändighet, men vi måste hjälpas åt. Dessa grupper ska inte hälsa på äldre, eller jobba ifall man till exempel jobbar inom äldreomsorgen. Det kräver en gemensam insats.

-En fråga kring arbetsplatserna, som pekas ut som en av riskfaktorerna för ökad smittspridning.

-Det baseras på internationella studier. Man pekar på arbetsplatsen. Många har sitt ursprung på arbetsplatserna eller andra platser kopplade till arbetsplatsen.

- (?)

- Det är svårt att veta. Detta är mycket på en övergripande nivå. Det är en miljö där många av svenskarna spenderar mycket av sin tid.

-Aftonbladet, två frågor till Anders Tegnell: Efter att Trump skrivits ut på sjukhuset uppmanas folk att inte vara rädda för covid-19. Vad sänder det för signaler när en av världens mäktigaste personer uttrycker sig så? Kan det bidra till ökad smittspridning i landet?

-Jag tänker inte kommentera hans uttalande. Det finns mycket data och information som talar om exakt vilket... --- Risken är ju mycket mindre i låga åldrar, men även där kan man ju bli allvarligt sjuk. Jag hoppas att människor tittar på information på olika ställen och inser att covid-19 är något som behöver tas på allvar.

-Du nämnde hockeylag och smittspridning. Kommer ni införa några restriktion som gör att hockeyn och studentfesterna ställs in?

-Vi tittar på detta, varför hockeyn drabbats. Man kanske kan dra lärdomar från detta, och undvika trängsel i omklädningsrummet, eller i båset, till exempel. Det är en sak vi gör för att hjälpa hockeylagen. När det gäller studentfesterna så handlar det mycket om information och förståelse

för studenterna - att vi faktiskt behöver leva annorlunda i hösten.

-Tv4 till Folkhälsomyndigheten: Den ökningen som sker i Stockholm och även Skåne och Uppsala, som du beskriver - det är många som också pratar om att folk blivit sämre på att hålla avstånd och hålla restriktionerna. Är du orolig för den kopplingen, att man håller sämre avstånd?

-Ja, men det är speciellt viktigt på vissa platser, helt uppenbart. I vissa sammanhang måste man vara extra noga med att hålla avstånd. Det gäller större fester och liknande där vi ser de flesta utbrotten.

-Men nya restriktioner för att strama upp hur folk beter sig? Kan det bli aktuellt?

-Ja, det kan det bli. Det är viktigt att skapa förståelse för var det är extra viktigt. Vi måste understryka att det inte är över. Om vi går tillbaka och är lika noga som i våras finns det nog anledning att tro att hösten blir hyfsat lugn.

-Nya studien från CDC, den rapporten från dem, frågan kommer igen: Munskydd, är det något som är skäl till att använda det i större grad?

-De munskydd vi pratar om skyddar inte mot aerosolsmitta.

Aerosolen är så fin och går igenom den typen av munskydd. Det är därför man har en annan typ av munskydd i sjukvården, där man jobbar nära.

-Vi har några frågor på länk. Vi börjar med Göteborgsposten.

-Ja, Göteborgsposten. Några frågor till Folkhälsomyndigheten: Anders Tegnell, du lyfte statistiken för utvecklingen i olika regioner. Vad tror du är anledningen att siffrorna är så olika, om man jämför Stockholm med Västra Götaland?=-

-Jättebra fråga. ---- något enkelt svar finns inte.

-jag hörde inte hela svaret. Men det var liknande läge i våras och det pratades om att Göteborg låg några veckor efter.

-Det blev inte så i våras. Mekaniken är inte så enkel. Det kommer nog fortsätta...

-Ursäkta, jag hörde inte svaret riktigt. Men ni har inte svar på hur det kommer fortsätta utvecklas?

-Du hackar nu också, vi får hitta någon annan med bättre uppkoppling.

-Ja, Vetenskapsradion, hoppas det inte hackar lika mycket. Jag tänkte höra: När det gäller arbetsplatserna, vet ni hur många arbetsplatser det handlar om och är det klusterspridning där? Vad tänker Anders Tegnell kring intensiva vädringskampanjer som man till exempel har i Tyskland? Överväger ni att rekommendera det?

-Har inte sett något om effekterna av de tyska kampanjerna. Vi får följa upp det. Vi har inget detaljerat på det sättet. ----- Ofta kan man där hitta kontakterna när man smittspårar. Det finns inte volymer på detta. Vi har just börjat samla in data från klustren, men vi har för lite för att sätta ner foten än.

-När kommer det komma.

-Det beror på hur många kluster vi har, förhoppningsvis tar det lång tid. Men jag kan tänka mig att det är någon eller några veckor till för en mer djupgående analys.

-Något område där ni ser ökning, ert covidteam som ni skulle starta i somras sa ni, för att hjälpa med smittspårning.

-Det hackade igen. Det kanske är vår uppkoppling här.

-De team ni skapat sedan i somras, för att hjälpa med smittspårning...

-Vi har inte signaler från regionen att de behöver stöd på det sättet. De har extra resurser själva också. De verkar klara det med de resurser de fått.

-Tack, Läraren har en fråga.

-Hej, vi får se om du hör mig. Det glappar lite överallt. Jag tänker på debattartikeln som publicerades i Göteborgsposten för några veckor sedan, när två statsvetare gjorde om er riskberäkning för olika yrkesgrupp när det gäller att drabbas av covid. Hur ser ni på förskola och

skola idag?

-Våra statistiker har nog gjort om beräkningarna sedan det, vi hade lite olika data. Du får kontakta dem.

-Nu i höst, och barn- och förskolegrupper kommer in, inomhus, kommer det då nya rekommendationer, med tanke på att det är svårt att hålla dem inne idag, när det gäller just förskolegrupper.

-Inget planerat där. Det var liknande i våras. Vi har sett lite spridning i de grupperna, och det är få barn som blir sjuka - om ens några - i de åldersgrupperna. Ingen stor översjuklighet i de professioner som har kontakt med barnen. Vi får jobba så bra vi kan. Det är inte lätt att hantera en förskoleklass och hålla avstånd. Men vi gör så gott vi kan utifrån situationen.

-Men risken för förskolelärare och lärare är ungefär samma idag?

-Nej, det finns inte anledning att tro att det är annorlunda mot i mars eller april.

-Financial Times. Jag undrar om den senaste ökningen i fall i Stockholm. Du pratade om högre immunitet i Stockholm bör minska infektionen. Har den här ökningen ändrat din syn?

-Nej, vi vet inte hur stor immuniteten är. Det är långsammare än vi ser i till exempel Paris eller Madrid. Immuniteten kan ha någon roll att spela där. Men det är svårt att veta helt.

-Du försvann lite, men kan du uppdatera lite om din syn på risken för en andravåg i Sverige?

-Jag tror att så långt är Sverige på den plats som vi trodde. En lägre nivå, men en spridning i de flesta delar av landet. Det kommer att öka, relaterat till vissa utbrott. Det är nog det vi ser just nu. Vi har inte anledning att ändra prognosen.

-Tack, en fråga från Globes Newspaper, Israel.

-Kan ni höra mig? Ja? Jag hoppas att ni hör mig. Jag är journalist från Israel, baserad i Berlin. Vi har täckt en del av Sveriges hantering av corona under ett tag. I den judiska ultraortodoxa grupperna har vi sett på Sverige och... Som epidemiolog, vad säger du till de här personerna i Israel.

-Det är inte något vi rekommenderat i Sverige. Att sprida smittan... ---- när vi får en stor spridning vet vi att i alla åldersgrupper finns det alltid en risk.

-Israel är en av ledarna när det gäller antal fall. 6000 fall per dag. Kan det ge en lektion till världen, eller kan ni observera att man kan lära sig från Sverige, i Israel.

-Jag vet inte situationen i Israel. Jag har inte några bra tips, förlåt.

-Men för att klargöra. Till personer som tror att ni inte tar flockimmunitet på allvar?

-Det kan vara farligt, om man har en stor spridning så får man stora problem med sjukvården, till exempel. Så det är alltid bra att minska smittspridning så mycket man kan.

-Tack för det! Vi avslutar och går vidare till enskilda intervjuer.

--

Hans Larson

Svensk Skrivtolkning AB

A Västmannagatan 47, 113 25 Stockholm

T 08 501 181 81

W www.skrivtolkning.se

